

Společné prohlášení Asociace ředitelů gymnázií ČR a Unie školských asociací ČR - CZESHA k aktuálnímu vývoji v oblasti učitelských platů V Praze dne 9/9/2016

Tímto prohlášením reaguje AŘG ČR a Unie CZESHA na posun v jednáních o platech a na závěry společného jednání ministryně školství Kateřiny Valachové se zástupci školských asociací, vysokých škol a odborů, která se konala dne 23. 8. 2016 na MŠMT.

Současný kritický stav v personální oblasti na základních a středních školách je odrazem nečinnosti vlád v podstatě od roku 1990 dodnes a laxním přístupem až rezignací školských odborů na řešení průběžně se zhoršujících platových podmínek učitelů. Jen tak je možné vysvětlit, že se během 25 let polistopadového vývoje nůžky mezi příjmy učitelů a ostatních vysokoškoláků čím dál více rozvíraly, prestiž učitelské profese se propadala a zájem o ni klesal raketovou rychlostí.

AŘG ČR a CZESHA hodnotí z tohoto pohledu výsledky společného setkání s ministryní Kateřinou Valachovou pozitivně a oceňuje její trvalou snahu o růst platů učitelů. Opakujeme nicméně, že aktuální zvýšení platů v průměru o 8% považujeme za první krok ke srovnání disparit mezi platy učitelů a platy ostatních vysokoškolsky vzdělaných občanů ČR, a to zejména proto, že jsme dnes v situaci, kdy

- chybí kvalifikovaní učitelé zásadních aprobací jak všeobecně vzdělávacích, tak odborných předmětů a jako ředitelé škol máme stále větší problémy se splněním úkolů, jež školám svěřil stát;
- kvalita výuky a s ní i výsledky žáků se průběžně zhoršují;
- dle údajů statistik se na profesní dráhu učitele připravuje zcela nedostatečný počet mladých lidí a do několika let bude vzhledem k věkové skladbě učitelských sborů chybět tisíce učitelů;
- mnoho absolventů fakult vzdělávajících učitele nenastupuje do škol a po vysoké škole odchází do jiných, lépe placených a z jejich pohledu perspektivnějších oborů;
- vzhledem k minimální nezaměstnanosti a zvýšené poptávce zaměstnavatelů po kvalitních a flexibilních zaměstnancích odcházejí ze škol mnohdy ti nejlepší učitelé a hledají zajištěnou budoucnost pro sebe a své rodiny mimo oblast školství.

Příčinou tohoto alarmujícího stavu jsou jednoznačně nekonkurenceschopné platové podmínky učitelů, minimální možnosti alternativních motivačních programů ze strany zaměstnavatelů a chybějící perspektiva profesního růstu pracovníků ve školství. Jakožto zaměstnavatelé můžeme „konkurovat“ tím, že potenciálním novým učitelům nabídneme práci,

- která je nejhůře placenou prací ve srovnání s obdobně vzdělanými pracovníky, jejichž průměrný plat v ČR dosahuje dvojnásobku v porovnání s průměrným platem učitele,
- v níž vysoké nároky na osobnost učitele jsou v zásadním kontrastu s jejím společenským oceněním,
- která jim nepřinese žádný výrazný benefit běžných u jiných zaměstnavatelů.

AŘG ČR a CZESHA proto vítá, že z prohlášení ministryně Valachové je patrné, že si tyto problémy a hrozby uvědomuje. Za významný posun v jednáních o platech učitelů pokládáme shodu ministryně s asociacemi působícími v regionálním školství spočívající ve stanovení časového plánu popisujícího postupný růst platů učitelů a popisu cílového stavu pro rok 2020. Projednané kroky stanovující růst platu mezi roky 2016 a 2020 směřující k cílovému stavu, kdy učitelský plat dosáhne úrovně cca 135% průměrného platu v ČR, pokládáme za cestu k řešení výše zmíněných problémů.

AŘG ČR a CZESHA se proto v tuto chvíli obrací na ministryni Kateřinu Valachovou se žádostí bez odkladů učinit další navazující kroky, aby se výhled stal skutečností, tedy aby zejména

- **co nejdříve představila cílový stav a cestu k němu na jednání vlády a dosáhla jeho ukotvení v podobě usnesení vlády ČR,**
- **projednala záměr se všemi stranami v Parlamentu České republiky a zajistila jejich plnou podporu k realizaci,**
- **učinila opatření, aby se změny pro učitele promítly v možnostech všech typů škol bez ohledu zřizovatele**

CZESHA a AŘG ČR jsou připraveny napomoci dosažení projednaného cílového stavu všemi vhodnými prostředky.

PhDr. Renata Schejbalová, v.r.
za Radu AŘG ČRz

Ing. Jiří Zajiček, v.r.
za CZESHA